

APV-BEPALINGEN DRUGSOVERLAST

In de [Integrale Veiligheidsmonitor 2010](#) geeft één op de twintig ondervraagden aan dat drugsoverlast in hun buurt vaak voorkomt. In grotere steden en grensgemeenten ligt dit aantal nog een stuk hoger. Praktijkvoorbeelden van aanpakken, onderzoeken en meer informatie over drugsoverlast staan in het betreffende [webdossier](#) op de website van het CCV.

Voor de aanpak van drugsoverlast zijn diverse instrumenten en maatregelen voorhanden. De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is één van die instrumenten. In de APV kan een gemeente bepalingen opnemen om drugsoverlast op straat tegen te gaan. Met afspraken over optreden van de politie en het vervolgingsbeleid van het Openbaar Ministerie kan dit bijdragen aan een effectieve aanpak van drugsoverlast. Hieronder worden de mogelijke APV-bepalingen nader toegelicht.

VERBOD OP STRAATHANDEL

De [model-APV van de VNG](#) bevat een bepaling over drugshandel op straat, opgenomen om verstoring van de openbare orde en het plegen van strafbare feiten te voorkomen. In dit artikel zijn zowel de aanbieders als ontvangers en bemiddelaars ('drugrunners') strafbaar gesteld.

Artikel 2:74 Drugshandel op straat

Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden op of aan de weg post te vatten of zich daar heen en weer te bewegen en zich op of aan wegen in of op een voertuig te bevinden of daarmee heen en weer of rond te rijden, met het kennelijke doel om middelen als bedoeld in artikel 2 en 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen betaling af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

VERBOD GEBRUIK VAN DRUGS IN HET OPENBAAR

Drugsgebruik in de openbare ruimte kan overlast met zich meebrengen. Sommige gemeenten hebben vanuit een overlastperspectief een verbod op het gebruik van drugs in de APV opgenomen. Het doel van zo'n bepaling is om de overlast van het openlijk gebruik van drugs te bestrijden.

Praktijkvoorbeeld Den Haag

De [APV van de gemeente Den Haag](#) bevat een verbod voor het gebruik van verdovende middelen in de openbare ruimte en voor het overlastgevend heen en weer rijden van voertuigen die betrokken zijn bij de handel in deze middelen.

Artikel 2:74 Handel in en gebruik van verdovende middelen

1. Onverminderd het bepaalde in de Opiumwet is het verboden op of aan de weg post te vatten of zich daar heen en weer te bewegen, alsmede zich op of aan wegen in of op een voertuig te bevinden of daarmee heen en weer of rond te rijden met het kennelijke doel om middelen als bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de Opiumwet, of daarop gelijkende waar, al dan niet tegen

betaling af te leveren, aan te bieden of te verwerven, daarbij behulpzaam te zijn of daarin te bemiddelen.

2. Het is verboden op of aan de weg, op een voor publiek toegankelijke plaats middelen bedoeld als in artikel 2 van de Opiumwet, te gebruiken, toe te dienen, dan wel voorbereidingen daartoe te verrichten of ten behoeve van dat gebruik voorwerpen of stoffen openlijk voorhanden te hebben.

3. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing op voorwerpen en activiteiten die in het belang van de Volksgezondheid, in het bijzonder de preventie, de bestrijding van drugsverslaving of hulpverlening aan verslaafden, van overheidswege worden bevorderd of zijn goedgekeurd.

VERBOD GEBRUIK VAN DRUGS IN AANGEWZEN GEBIEDEN

De Opiumwet stelt het aanwezig hebben van en de handel in drugs strafbaar. De Raad van State oordeelt in een [uitspraak](#) op 13 juli 2011 dat hieruit volgt dat ook het gebruiken van softdrugs strafbaar is. Gebruik van softdrugs impliceert het aanwezig hebben van softdrugs. Sommige gemeenten hebben vanuit een overlastperspectief een verbod op het gebruik van drugs in bepaalde aangewezen gebieden in de APV opgenomen; het zogenaamde blowverbod. Het doel van zo'n bepaling is om de overlast van het openlijk gebruik van drugs te bestrijden. De Raad van State oordeelt dat er geen ruimte is voor lokale verbods- en strafbepalingen van voorschriften die ook in de Opiumwet verwoord staan en haalt hiermee een streep door de blowverboden.

Praktijkvoorbeeld Amsterdam

De Raad van State oordeelt in haar uitspraak over het volgende voorbeeld, de [APV van de gemeente Amsterdam](#).

Artikel 2.17 Hinderlijk gebruik van drank of softdrugs

1. Het is verboden op of aan de weg, op het openbaar water of in een voor publiek toegankelijk gebouw alcoholhoudende drank te nuttigen als dit gepaard gaat met gedrag dat de openbare orde verstoort, het woon- en leefklimaat aantast of anderszins overlast veroorzaakt.

2. Het is verboden op door de burgemeester aangewezen wegen of weggedeelten alcoholhoudende drank te nuttigen of bij zich te hebben in aangebroken flessen, blikjes en dergelijke.

3. Het in het tweede lid bedoelde verbod geldt niet op een terras als bedoeld in artikel 3.1, tweede lid onder t.

4. De burgemeester kan plaatsen en tijden aanwijzen waarop het in het tweede lid bedoelde verbod niet geldt.

5. Het is verboden op door de burgemeester aangewezen wegen of weggedeelten softdrugs te gebruiken of openlijk voorhanden te hebben.

6. In dit artikel wordt verstaan onder softdrugs: de middelen, bedoeld in lijst II, onderdeel b, behorende bij de Opiumwet.

GEBIEDSONTZEGGINGEN

De burgemeester kan ook [gebiedsontzeggingen](#) uitvaardigen tegen personen die overlast veroorzaken. In het belang van de openbare orde kan een bepaald persoon het verblijf in een gebied voor een bepaalde tijd worden ontzegd. Dergelijke bepalingen worden ook wel aangeduid als verwijderingsbevelen, verblijfsontzeggingen of gebiedsverboden.

Praktijkvoorbeeld Rotterdam

Een voorbeeld van een APV-bepaling over verblijfsontzeggingen geeft de [APV van de gemeente Rotterdam](#).

Artikel 2.10.1 Gebiedsontzeggingen

- 1. De burgemeester kan in het belang van de openbare orde, het voorkomen of beperken van overlast, het voorkomen of beperken van aantastingen van het woon- of leefklimaat, de veiligheid van personen of goederen, de gezondheid of de zedelijkheid aan degene die strafbare feiten of openbare orde versturende handelingen verricht een verbod opleggen om zich gedurende 24 uur te bevinden op in dat verbod aangewezen plaatsen, waar of in de nabijheid waarvan de gedragingen hebben plaatsgehad.*
- 2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde belangen kan de burgemeester aan degene aan wie eerder een verbod als bedoeld in het eerste lid is opgelegd en ten aanzien van wie wordt geconstateerd dat hij opnieuw strafbare feiten of openbare orde versturende handelingen verricht, een verbod opleggen om zich gedurende een in dat verbod genoemd tijdvak van ten hoogste acht weken te bevinden op in dat verbod aangewezen plaatsen, waar of in de nabijheid waarvan de gedragingen hebben plaatsgehad.*
- 3. Een verbod krachtens het tweede lid kan slechts worden opgelegd indien de strafbare feiten of openbare orde versturende handelingen binnen zes maanden na het opleggen van een eerder verbod, opgelegd op grond van het eerste of tweede lid, zijn geconstateerd.*
- 4. De burgemeester beperkt de in het eerste of tweede gestelde verboden, indien dat in verband met de persoonlijke omstandigheden van betrokkene noodzakelijk is.*
- 5. Het is verboden zich te gedragen in strijd met een door de burgemeester opgelegd verbod.*

Jurisprudentie over gebiedsverboden staat in het [webdossier](#).

SAMENSCHOLINGSVERBOD

Ook kan de gemeente een [samenscholingsverbod](#) opnemen en deze gericht handhaven. Hiervoor maken de meeste gemeenten gebruik van de omschrijving in de [model-APV](#) van de Vereniging van de Nederlandse Gemeenten (VNG). Het samenscholingsverbod richt zich specifiek op personen die in het gebied overlast veroorzaken of zich schuldig maken aan criminaliteit. Meestal geldt het samenscholingsverbod slechts voor een beperkte periode en is het alleen voor de plek waar de overlast plaatsvindt. Aan de groep overlastgevers wordt een brief gestuurd waarin wordt medegedeeld dat het samenscholingsverbod op hen van toepassing is. Hiermee wordt duidelijk gemaakt dat dit gedrag niet wordt getolereerd.

Praktijkvoorbeeld Rotterdam

Een voorbeeld van een APV-bepaling over samenscholingsverboden geeft de [APV van de gemeente Rotterdam](#).

Artikel 2.1.1 Samenschooling en ongeregelheden

- 1. Het is verboden op de weg deel te nemen aan een samenschooling, onnodig op te dringen, te vechten, of door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelijkheden.*
- 2. Eenieder, die op de weg aanwezig is bij enig voorval waardoor wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan, of bij een tot toeloop van publiek aanleiding gevende gebeurtenis waardoor wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan, dan wel zich bevindt in of aanwezig is bij een samenschooling, is verplicht opeen daartoe strekkend bevel van een ambtenaar van politie zijn weg te vervolgen of zich in de door hem aangewezen richting te verwijderen.*
- 3. Het is verboden zich te begeven of te bevinden op wegen of weggedeelten die door of vanwege het bevoegd gezag in het belang van de openbare veiligheid of ter voorkoming van wanordelijkheden zijn afgezet.*
- 4. De burgemeester kan ontheffing verlenen van het in het derde lid gestelde verbod.*
- 5. Dit artikel is niet van toepassing voor zover in het daarin geregelde onderwerp wordt voorzien bij of krachtens de Wet openbare manifestaties.*

GROEPSVERBOD / GEBIEDSVERBOD

In de [Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast](#) zijn het groepsverbod en het gebiedsverbod opgenomen. Deze verboden kunnen ingezet worden als er sprake is van herhaaldelijke verstoring van de openbare orde en er ernstige vrees bestaat voor verdere verstoring van de openbare orde. Het gebiedsverbod en het groepsverbod worden op basis van artikel 172a van de Gemeentewet opgelegd. De verboden kunnen voor maximaal drie maanden worden opgelegd en - als daar aanleiding toe is - drie maal verlengd worden.

Voor de inzet van de wet is een goed onderbouwd dossier nodig, waaruit:

1. de herhaaldelijkheid van de openbare orde verstoring en
2. de ernstige vrees voor verdere openbare ordeverstoringen blijkt.

Een [voorbeeld](#) van het succesvol toepassen van het gebiedsverbod en het groepsverbod is dat van de gemeente Utrecht. Naast bovenstaande bevoegdheden biedt de wet ook mogelijkheden voor de aanpak van overlast door 12-minners en gedragsaanwijzingen van de officier van justitie.

Meer informatie

Voor vragen en / of opmerkingen kunt u contact opnemen met [Luuk Olsthoorn](#) of [Floris Faes](#).